

॥ ਅਧਿਆਇ-30 ॥

ਸ਼ਿਰਡੀ ਨੂੰ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਭਗਤ—1) ਵਣੀ ਦੇ ਕਾਕਾ ਵੈਦ,

2) ਖੁਸ਼ਾਲ ਚੰਦ, 3) ਬੰਬਈ ਦੇ ਰਾਮ ਲਾਲ ਪੰਜਾਬੀ

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਭਗਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਰਡੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਗਏ।

ਜਿਹੜੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਯਾ ਦੇ ਸਾਗਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਗੁਣ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਖ਼ਾਤਰ ਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਾਨਵ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਹੜੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਭਵਸਾਗਰ ਦੇ ਡਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਏਦਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂਨਾਥ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀਏ। ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣਾ ਹੀ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ, ਜਿਹੜੇ ਸੰਤ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੀ ਇਹ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰੀਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਪ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਉੱਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰੀਚਰਣਾਂ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਭਗਤ ਸ਼ਿਰਡੀ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਸਲੋਕ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗਾਯਤ੍ਰੀ ਮੰਤਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਬਲ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੀਨ-ਹੀਣ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਭਗਤੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਏਨਾ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਹਾਰਾ ਛੱਡ ਕੇ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰ ਦੇਣ, ਪਰ ਅਨਾਥਾਂ ਦੇ ਨਾਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਮੇਰਾ ਕਦੀ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਉਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਸਲੀ-ਨਕਲੀ ਦਾ ਭੇਦ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਜਾਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨਚਾਹੇ ਫਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਦਾ ਅਭਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਸ਼ਟਾਂਗ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲੈਣ। ਜਿਹੜੇ ਮੁਸੀਬਤ-ਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਅਤੇ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਈਂ! ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਦਯਾ ਦੇ ਸਾਗਰ ਹੋ।” ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਦਯਾ ਦਾ ਫਲ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਇਹ ‘ਸਾਈਂ ਸੱਚਚਰਿੱਤਰ’ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਏਨੀ ਯੋਗਤਾ ਕਿਥੇ, ਜਿਹੜਾ ਏਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ? ਜਦੋਂ

ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਈਂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਲੈ ਲਈ ਤਾਂ ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਭਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਹੀ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਨੇ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼-ਕਿਸਮਤ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਕਥਾਵਾਂ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੁੱਲ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਦਿਲ ਨਾ ਪੀਏਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕਤਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਏਗੀ, ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਥੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਡੂੰਘੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਭਗਤ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਈਂ-ਪਦ ਸੇਵਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਇਹ ਕਥਾਵਾਂ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਲੱਗਣ ਗੀਆਂ, ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਲੀਲਾਵਾਂ ਕਲਪਤਰੂ ਵਾਂਗ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਲੀਲਾ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ, ਗ੍ਰਹਿਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖ ਮੁਮੁਕਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਮੂਲ ਕਥਾ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ।

1) ਕਾਕਾ ਜੀ ਵੈਦ

ਨਾਸਿਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਣੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਾਕਾ ਜੀ ਵੈਦ ਨਾਂਅ ਦੇ ਇਕ ਆਦਮੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਸਪਤਸ਼ੁੰਗੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੁਜਾਰੀ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਉਹ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਉਮੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਇਕ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਕੇ ਦੇਵੀ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਉਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਗੇ, “ਹੇ ਦੇਵੀ! ਹੇ ਦਯਾਵਾਨ! ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੁਕਤ ਕਰੋ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਦੇਵੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਬੋਲੀ, “ਤੂੰ ਬਾਬਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ, ਉਥੇ ਤੇਰਾ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਕੇ ਟਿਕ ਜਾਏਗਾ।” ਬਾਬਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਕਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਉਤਸੁਕ ਸੀ, ਪਰ ਦੇਵੀ ਕੋਲੋਂ ਸੁਆਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ। ਉਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਇਹ ਬਾਬਾ ਕੌਣ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਦੇਵੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਰੰਬਕੇਸ਼ਵਰ ਬਾਬਾ (ਸ਼ਿਵ) ਹੀ ਹੋਣ। ਇਸ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਤੀਰਥ ਤਰੰਬਕ (ਨਾਸਿਕ) ਗਏ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦਸ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ। ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ, ਰੁਦਰ ਮੰਤਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਕੇ, ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜ ਵੀ ਕਰਨ ਲਗੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਬੇਚੈਨ ਰਿਹਾ। ਉਦੋਂ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਨਿਮਰ ਹੋ ਕੇ ਦੇਵੀ

ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਲਗੇ। ਉਸੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੇਵੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਫਜ਼ੂਲ ਹੀ ਤਰੰਬਕੇਸ਼ਵਰ ਕਿਉਂ ਗਿਆ? ਬਾਬਾ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਸ਼ਿਰਡੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਸਮਰਥ।” ਹੁਣ ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਖ ਸੁਆਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਸ਼ਿਰਡੀ ਜਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ।

। ਜਿਹੜਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਦਰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੱਚਮੁਚ ਇਹੀ ਹੋਇਆ।

ਸ਼ਾਮਾ ਦੀਆਂ ਸੁੱਖਣਾਂ

ਜਦੋਂ ਕਾਕਾ ਜੀ ਸ਼ਿਰਡੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਕ ਮਹਿਮਾਨ ਆਇਆ (ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸ਼ਾਮਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ)। ਸ਼ਾਮਾ ਬਾਬਾ ਦੇ ਖਾਸ ਭਗਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੀ। ਉਹ ਠੀਕ ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਵਣੀ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆ ਪਹੁੰਚੇ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ।

ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਉਹ ਇਕ ਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਲਦੇਵੀ ਸ਼ਪਤਸ਼ੁੰਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਨਿਰੋਗ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਪਾਵਾਂਗੀ। ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਛਾਤੀ ਵਿਚ ਦਾਦ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੇਰ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਨਿਰੋਗ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗੀ। ਪਰ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਵਚਨ ਅਧੂਰੇ ਹੀ ਰਹੇ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰਨ ਲਗੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬੁਲਾ ਕੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਵਚਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੇ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਾ ਆਪਣੀ ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਭੁੱਲ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲੇ ਪੂਰੇ ਤੀਹ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ। ਉਦੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜੋਤਸ਼ੀ ਸ਼ਿਰਡੀ ਆਏ ਅਤੇ ਉਥੇ ਲਗਭਗ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਠਹਿਰੇ। ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਬੂਟੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਨਿਕਲੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਸੱਲੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਮਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਬਾਪਾ ਜੀ

ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ। ਤਾਂ ਜੋਤਸ਼ੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਲੱਗੇ ਜਿਹੜੇ ਵਚਨ ਦਿੱਤੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਣ ਤਕ ਪੂਰੇ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਵੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੋਤਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਚਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ। ਹੁਣ ਹੋਰ ਦੇਰ ਕਰਨਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਮਝ ਕੇ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਸੁਨਿਆਰੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਜਲਦੀ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਚਨ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ ਸਪਤਸ਼ੁੰਗੀ ਦੇਵੀ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ, ਪਰ ਬਾਬਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਲਿਜਾ ਕੇ ਦੇਵੀ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਅਰਪਣ ਕਰੋ। ਬਾਬਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਤੇ ਉਦੀ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਵਣੀ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਪੁਜਾਰੀ ਦਾ ਘਰ ਪੁੱਛਦੇ-ਪੁੱਛਦੇ ਉਹ ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਕਾਕਾ ਜੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਾਬਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਤਾਵਲੇ ਸੀ ਅਤੇ ਠੀਕ ਉਸ ਮੌਕੇ ਹੀ ਸ਼ਾਮਾ ਵੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇਹ ਸੰਜੋਗ ਵੀ ਅਜ਼ੀਬ ਸੀ। ਕਾਕਾ ਜੀ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਪਧਾਰੇ ਹੋ? ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਰਡੀ ਤੋਂ ਹੀ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕਦਮ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾ ਲਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਲੀਲਾਵਾਂ ਉਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਆਪਣੇ ਵਚਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਰਡੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਕਾਕਾ ਮਸਜਿਦ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਚਰਣਾਂ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਚਿਪਕ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਅੱਥਰੂਆਂ ਦੀ ਧਾਰ ਵਗਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਿੱਤ ਟਿਕ ਗਿਆ। ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਤੁਰੰਤ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਰਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲਗੇ। ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਗੇ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਬ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੁਆਲ-ਜਵਾਬ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਅਸੀਸ ਲਏ, ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਹੀ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੱਚਮੁਚ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿਆਸੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਈਂ ਚਰਣਾਂ ’ਤੇ ਟਿਕ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੁਬਾਨ ਨਾਲ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਾ ਬੋਲ ਸਕੇ। ਬਾਬਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਲੀਲਾਵਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਆ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਫਿਕਰ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਬਾਰਾਂ ਦਿਨ ਬਿਤਾਏ ਅਤੇ ਫੇਰ ਬਾਬਾ ਦੀ ਆਗਿਆ, ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਅਤੇ ਉਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ।

2) ਖੁਸ਼ਾਲ ਚੰਦ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਜਿਹੜਾ ਸੁਪਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸੱਚ ਹੀ

ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੈ, ਏਦਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੋਏਗਾ। ਪਰ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਕਤ ਦੀ ਏਦਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਪੇਸ਼ ਹੈ—

ਬਾਬਾ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਤੀਜੇ ਪਹਿਰ ਕਾਕਾਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਟਾਂਗਾ ਲੈ ਕੇ ਰਾਹਾਤਾ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ਾਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਸ਼ਾਲ ਚੰਦ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਾਹਾਤਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਾਕਾਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਸੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਕਿ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਮੈਨੂੰ ਝਪਕੀ ਆ ਗਈ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਬਾਬਾ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਆਏ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸ਼ਿਰਡੀ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਘੋੜੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੱਦ ਤਕ ਹੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਹਮਣਿਉਂ ਟਾਂਗੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ।

ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉਸੇ ਟਾਂਗੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸ਼ਿਰਡੀ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਬਾਬਾ ਦੀ ਇਹ ਲੀਲਾ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ਾਲ ਚੰਦ ਗੱਦਗਦ ਹੋ ਗਏ।

3) ਬੰਬਈ ਦੇ ਰਾਮ ਲਾਲ ਪੰਜਾਬੀ

ਬੰਬਈ ਦੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਲਾਲ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਨੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮਹੰਤ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਿਰਡੀ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਕੁਝ ਵੀ ਪਤਾ ਨਾ ਲਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਤਾਂ ਸੀ, ਪਰ ਪਤਾ-ਟਿਕਾਣਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਚ ਪੈ ਗਏ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਆਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖੀਰ ਵਿਚ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੜਕ 'ਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਟੰਗੀ ਦੇਖੀ। ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਜਿਸ ਸ਼ਕਲ ਵਾਲੇ ਮਹੰਤ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਵਰਗੇ ਹੀ ਸੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਸ਼ਿਰਡੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਸਮਰੱਥ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸ਼ਿਰਡੀ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਸ਼ਿਰਡੀ ਵਿਚ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਿਰਡੀ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਅਤੇ ਪਰਲੋਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।